

Referat Styringsgruppen for Bypakke Tenk Tromsø

Tidspunkt: Onsdag 1 februar 2023 kl. 10.00– 13.45

Møtested: Formannskapssalen, Tromsø Rådhus

Møtenummer i 2023: 2

Til stede

Styringsgruppen	<p>Hovedmedlem: Tone Marie Myklevoll (for Gunnar Wilhelmsen), Ingrid Dahl Hovland, Kristina Torbergsen (for Agnete Masternes Hanssen)</p> <p>Varamedlemmer: Tone Marie Myklevoll, Unni Gifstad</p>
Observatører	Gaute Sletteland (for Elisabeth Vik Aspaker), Statsforvalteren Barbara Vögele, Miljø, klima og samferdselsutvalget
Øvrige deltagere	<p>Tromsø kommune: Mette Mohåg, Guri Ugedahl, Sjur Melsås, Stina Grønbech, Geir Harald Bangsund,</p> <p>Troms og Finnmark fylkeskommune: Bjørn Kavli, Jonny Berg, Ole Remi Hausner, Øyvind Strømseth, Lasse Pettersen,</p> <p>Statens vegvesen: Trine Lise Hornæs, Morten Rannem, Knut Øvrevoll (sak 15)</p> <p>Sekretariat: Veronica Wiik, Merethe Drivdal</p> <p>BPS Nord: Erling Bortne, Cato Gaustad (sak 14A)</p>
Referent	Sekretariatet ved Veronica Wiik

Sak 12/23 Innkalling og sakliste

Innkalling og sakliste var sendt ut til styringsgruppa 25 januar 2023..

Vedtak:

Innkalling og sakliste godkjennes

Sak 13/23 Møtereferat

Møtereferatet fra forrige møte 6 januar 2023 ble sendt på epost 16 januar 2023. Det var enighet om å korte ned protokollene fra styringsgruppa.

Vedtak:

Referatet godkjennes med merknader fra møtet.

Sak 14/23 Oppstart Bomstasjoner

A) Status fra BPS Nord

Orientering fra direktør i BPS Nord Erling Bortne gav en kort orientering om status for drift av bomstasjonene for de første 26 dagene fra 5 januar. Det har vært ca. 3,5 millioner passeringen totalt, noe som tilsvarer ca. 135 000 passeringer daglig. Hittil ligger gjennomsnittsprisen på litt under 5 kr per passering. Total inntekt ligger på ca. 17 mill. kr redusert for eventuelle tap på fordringer. Det er behov for å se trafikkutvikling over tid, og det er for tidlig å trekke konklusjoner på både passeringstall og inntektsnivå.

I forhold til forutsetninger for bypakkens inntekter ser man at timesregel og elbilandel gir reduserte inntekter i forhold til forutsetning: ca. 57 % mot estimert ca. 36 % timesregel, og 18 % elbilandel mot estimert 6%. Det er noe høyere andel rushtidspasseringer (25%) enn estimert (21 %), dette bidrar til økte inntekter. Det er for tidlig å trekke konklusjoner basert på 26 dager drift, og man trenger minimum et år for å kunne vurdere innretning av bomstasjoner, passeringstall og takster. Det blir informert om at Tromsø har en høy avtaleandel på 96 %.

B) Trafikale endringer v/Statens vegvesen

Trine Lise Hornæs fra SVV orienterte om trafikale endringer hittil i 2023. Det ble understreket at det er for tidlig å trekke konklusjoner angående trafikkmønster, men at man hittil ser en gjennomsnittlig nedgang på ca. 9 % i biltrafikk. Endringer varierer mellom tellepunkter i ulike deler av byen. Nedgangen er størst i rushtid - dette bidrar til bedre trafikkavvikling og mindre kø. Samtidig ser man en stor økning i bruk av sykkel - og selv i en vintermåned med varierende vær og føre.

C) Bussreiser v/ Troms og Finnmark fylkeskommune

Jonny Berg fra TFFK orienterte om stor økning i bussreiser, med stadig nye rekorder i antall reisende. Det er 100 000 flere reisende per måned fra forrige rekord, og at reell økning (justert for koronaeffekt) ligger mellom 10-20%. De store hovedlinjene tar flest passasjerer, og det er størst pågang i rushtrafikken, særlig på ettermiddag. Økningen i antall busspassasjerer gir fullere busser, men kun 4% av avgangene anses som fulle. Fylkeskommunens definisjon på full buss er når antall reisende overstiger 75% av lovlig antall. Dette gjelder hovedsakelig hovedlinjene som har flest avganger hvert 7,5 min.

Det ble diskutert at man bør informere tydeligere om at det er kapasitet på over 96 % av avgangene for å unngå misforståelser ut fra mediedekning den siste tiden om at «bussen er full», og at reisende derfor velger bil basert på uriktig informasjon. Bussenes reelle kapasitet er knyttet til god busskultur, der reisende gir plass til hverandre gjennom å tilgjengeliggjøre ledige seter, trekke bakover i bussen når det blir trangt om plassen, slippe avstigende av før man selv går på bussen ol. Det ble diskutert informasjonskampanjer tilknyttet dette temaet.

D) Sykkel og gange v/ Tromsø kommune

Sjur Melsås fra TK orienterte om utvikling for sykkel og gange hittil, med forbehold om at det er for tidlig å si noe konkret om utviklingen før det har gått mer tid.

Tellepunkter for syklist viser en stor økning, og det er i januar 600-700 daglige syklist i trafikken - dette er en dobling fra TØI rapport fra 2016 som anslo antall syklist i Tromsø til 1% av reisende på vinterhalvåret og 8 % av reisende på sommeren. Syklistene er den trafikantgruppen som er mest påvirket av værskifter med værforhold som snø, slaps og is, og dette kan tyde på at det blir en enda mer positiv trend mot sommeren. Mange nye syklist gir endret trafikantbilde, og erfaringer viser at det blir bedre sykkelkultur jo flere som sykler.

Man har ikke gode tellepunkter for gående, og vet for lite om gående. Nåværende tellepunkter har utfordringer med følsomhet tilknyttet dugg, rim og frost. De dagene tellepunktene har vært i drift vises en dobling av antall gående. Manuelle observasjoner viser også en markant økning.

Det ble diskutert at Tromsø har kort avstander, og dermed stort potensiale for gående. Det er behov for å vite mer om gående, både lokalt og på nasjonalt nivå.

Vedtak:

Styringsgruppen er orientert.

Sak 15/23 Tema vinterdrift

På bakgrunn av at vinterdrift er av stor betydning for framkommelighet for alle trafikantgrupper i Tromsø, er partene ble invitert til å orientere om hvordan de jobber med framkommelighet for buss og myke trafikanter i Tromsø by / bydeler samt for store målepunkt for arbeids- og skolereiser.

Det ble orientert om vinterdrift på

- riksveger av Knut Øvrevoll (Statens vegvesen)
- vinterdrift på fylkeskommune veier av Bjørn Kavli (Troms og Finnmark fylkeskommune)
- vinterdrift på kommunale veier av Odd Helge Vekve (Tromsø kommune)
- vinterdrift fra brukerperspektiv av Sjur Melsås (Tromsø kommune)

Tiltak som er viktige for gående og syklende inkluderer brøyting, strøing kosting, belysning, veidekkestandard, re-asfaltering, renhold, feiing og vasking.

Tromsø har svært krevende forhold for god vinterdrift grunnet et krevende klima med mye nedbør, og store variasjoner i nedbør og temperatur.

Mulighet for bortkjøring av snø er en viktig forutsetning for å kunne tilby god standard til gående og syklende. Bortkjøring av snø er en utfordring i Tromsø - forbedring krever både større budsjett til vinterdrift, samt tilgjengelige areal til deponering av snø. Dårlige muligheter for bortkjøring av snø gir plassmangel på veien som går ut over vinterdrift av fortau og sykkelveier.

Vinterdrift av veinettet er spesielt krevende i Tromsø sett opp mot både andre større byer, og lokalt i Nord-Norge. I Tromsø kommune brukes 78 % av årlig veidriftsbudsjett på vinterdrift, dette er en uvanlig høy andel på landsbasis.

Tilrettelegging mellom de ulike veiene (kommunal, fylkeskommunal og riksvei) i byområdet har noen utfordringer knyttet til at det ikke er avtalt lik standard mellom veieierne i Tromsø. Dette grunnet utfordring med å tilpasse nasjonale kontrakter til lokale kontrakter og ulike utlysningstidspunkt og lignende.

Fortetting av byområdet gir kompakt by med små fortau som er vanskelig å brøyte. Fortetting gir blant annet utfordringer i forhold til snø, overvann, og mer bruk av veiareal til andre formål som går utover plass til gående og syklende. Manglende brøyting påvirker spesielt syklistene negativt. Dårlig plass gir konflikt mellom ulike trafikanter, samt konflikt mellom reisende og vinterdriftkjøretøy (eksempelvis ved brøyting på bruene).

Gående og syklistene kan ha ulike preferanser for brøytestandard, og man trenger mer informasjon om hva som er gode forhold for gående og for syklende, og hvordan man tilrettelegge bedre for både trafikkavvikling og trafikksikkerhet for disse gruppene samlet og enkeltvis. Det ble oppfordret til å undersøke dette nærmere.

Det ble avslutningsvis understreket at det stort sett tilbys gode forhold på eksisterende veinett også på vintertid, men at man har behov for både bedre og utvidet veinett for gående og syklistene, samt mer forutsigbare forhold for disse gruppene på vinterstid.

Vedtak:

Styringsgruppen er orientert.

Sak 16/23 Kommunikasjon

Saken ble utsatt til neste møte.

Sak 17/23 Handlingsprogram

Sekretariatet ved Merethe Drivdal orienterte kort om arbeid med årlig rullering av bypakkens Handlingsprogram. Handlingsprogrammet skal vise hvilke prosjekter og tiltak som er prioritert til gjennomføring i kommende periode, samt vise hvordan prioriterte prosjekter er planlagt finansiert. Handlingsprogrammet justeres årlig slik at vi kan justere aktiviteten i bypakken på en måte som sikrer best mulig måloppnåelse, og som sikrer at budsjetterte kostnader tilpasses forventede inntekter i det enkelte år, og for handlingsprogrammet periode.

Det er behov for økt kunnskapsnivå om bypakkens forventede inntekter og kostnader, samt økt kunnskap om endringer i trafikkutvikling og reisevaner, før man tar større beslutninger for prosjektporteføljen. Gjeldende Handlingsprogram prioriterer de mindre og mellomstore prosjektene - i tråd med anbefaling i KS2 -rapport for Tenk Tromsø. Det anbefales å videreføre gjeldende Handlingsprogram uten større endringer i porteføljen i denne rulleringen, samt å utsette den overordnede porteføljestyringen frem til man har et bedre kunnskapsgrunnlag for å kunne ta større beslutninger. SVV opplyser at jmf. St.prop skal HP være 4-årig.

Vedtak:

1. *Handlingsprogram 2022-2025 videreføres med mindre justeringer av prosjektporteføljen.*
2. *Ulike alternativer, inkl. 4 årig HP, presenteres i styringsgruppemøte 09. mars*
3. *Ulike alternativer til fremtidig porteføljestyring presenteres i styringsgruppemøte 09. mars.*

Sak 18/23 Trygg skolevei

Prosjektleder Geir Harald Bangsund orienterte om utførte tiltak i 2022, og planlagte tiltak i 2023, for prosjektet Trygg Skolevei. Målet er å gjøre det enklere og tryggere for skolebarn å gå eller sykle til skolen, med konkrete tiltak i alle 20 skolekretsene i Tromsø.

Tromsø kommune har på vegne av Tenk Tromsø gjennomført 8 tiltak i 2022 til en samlet kostnad av 43,5 mill kr:

- Lunheim Skolekrets - Lunheim Barnehage
- Krokeldalen Skolekrets - Diamantvegen
- Bjerkaker Skolekrets - Melkevegen
- Workinnmarka Skolekrets - Stubben
- Solneset Skolekrets - Dorgvegen
- Selneset Skolekrets - Kobbevegen
- Slettaelva Skolekrets - Timotei/Karveslettvegen
- Storelva Skolekrets - Nymohagen

For 2023 er det foreløpig satt av 50 mill.kr til følgende tiltak:

- Etablering av fortau langs Nordøyavegen (Stakkevollan skole)

- Etablering av leveringslomme og parkering ved Skjelnan skole i Malmvegen
- Etablering av fortau langs Kongsbakken (Gyllenborg skole)
- Reetablere fortau Minkvegen (Havna Skole)
- Gangveg Sjømannsbyen barnehage
- Gang- og sykkelveg i Maskinistvegen
- Fortau med overgang i Firkløvervegen
- Snarveg og fortau i Klimavegen
- Leveringsområde Bjerkaker skole

Vedtak:

Styringsgruppen er orientert om utførte tiltak Trygg skoleveg i 2022 og om planlagt gjennomføring i 2023.

Sak 19/23 Tunnelstenging - status og plan for avbøtende tiltak og informasjonsarbeid i anleggsfasen

Jonny Berg ved Troms og Finnmark fylkeskommune orienterte kort om planlagt arbeid for oppgradering av tunnelsystemet, hvor fase 1 fra Breivika - Hansjordnesbukta har planlagt oppstart 6 mars 2023.

Fylkeskommunen anslår at tunnelstengingen kan gi noe utfordringer på Stakkevollvegen, Grønnegata, Vestregata og Bruhodet, men det er forventet at folk tilpasser seg, og at tunnelsteningen derfor ikke vil medføre større utfordringer for trafikkavviklingen.

Fylkeskommunen iverksetter en risikovurdering med innspill fra partene, og vurderer mulige tiltak for å avbøte eventuelle utfordringer med kø - dette med hensyn til nødetater, buss, næringsliv, trafiksikkerhet og trafikkavvikling.

Det ble diskutert at det er viktig for bypakken at det informeres godt om fylkeskommunes arbeid med tunnelsystemet i forkant av arbeidet, da innbyggerne ikke skiller mellom fylkeskommunens arbeid og bypakkens prosjekter.

Bypakken er åpen for å vurdere medfinansiering av konkrete, spesifikke tiltak med avbøtende effekt på trafikkavviklingen tilknyttet fylkeskommunens tunnelarbeid. Eventuell medfinansiering kan skje ved bruk av ubrukte belønningsmidler fra tidligere år.

Vedtak:

Styringsgruppen er orientert.

Sak 20/23 Årsrapport belønningsmidler 2022

Orientering om årsrapport for belønningsmidler 2022 ved Ole Remi Hausner fra Troms og Finnmark fylkeskommune. Årsrapporten viser at det hovedsakelig er brukt midler til satsing på bybusstilbudet og reduserte billettpriser i Tromsø. Det er noe underforbruk tilknyttet

tidligere års ubrukte midler, og det ble understreket at det er viktig å opprettholde fremdriften på prosjekter med avsatte midler fra tidligere år, og spesifisere når og hvor disse midlene skal brukes. Utover øremerkede midler er det ca. 20. mill.kr tilgjengelig til disponering i bypakken per dags dato. Rapporten viser god måloppnåelse for alle trafikantgrupper.

Vedtak:

Styringsgruppen godkjenner fremlagt årsrapport 2022 for belønningsmidler.

Sak 21/23 Forvaltning av belønningsmidler fra 2023

Trine Lise Hornæs fra Statens vegvesen orienterte kort om at fra 01.01.2023 overtar Statens vegvesen forvaltning av belønningsavtalene. Disse har frem til nå blitt forvaltet av fylkeskommunen og utbetalt av samferdselsdepartementet. Det ble orientert kort om praktiske forhold knyttet til endringen. Viktigheten av å bruke tildelte midler ble igjen understreket.

Vedtak:

Styringsgruppen er orientert.

Sak 22/23 Evnt.

Busslinje 37 og busskapasitet

- Det ble konkludert med at disse punktene var dekket ila møtet.